

That he should not pressure her in the battle - שלא ילחצנה במלחמה -

Overview

The **שלא** derives from the words **והבאת אל תוך ביתך** (regarding a יפ"ת) that **שלא** ילחצנה במלחמה. There is a dispute between רש"י and תוספות as to the meaning of this prohibition.

פירש בקונטרס¹ לבוא עליה משמע מתוך פירושו דבמלחמה אסור לבוא עליה כל עיקר -
explained that the meaning of ילחצנה במלחמה means to have relations
with her (in the battlefield); it seems from his explanation that during the battle
he is completely forbidden to have relations with **היא** **-**
ואפילו ביאה ראשונה אינו מותר עד לאחר כל המעשים² -

And even the first ביאה (with the יפ"ת) is not permitted until after all the actions mentioned in the פרשה are completed; only then is he permitted to be with her for the first time.

תוספות asks:

וְתִימָה אִם כֵּן מֵאִי קָאמֵר³ לֹא דְבַרָּה תּוֹרָה אֵלָא כִּנְגֵד יִצְרָה־רַע -

And it is astounding! If indeed it is so, what does the ברייתא mean, ‘the תורה did not speak the laws of a יפ"ת only to appease the evil inclination’ -

כיון דבמלחמה אסור עד שיבא לביתו ולאחר כל המעשים היאך נתפייס יצרו בכך -

Since she is forbidden to him during the battle until he comes home and only after all the actions, how will his יצר be appeased -

אֶכְתִּי אִיכָא יִצְרֵה הָרַע בְּמִלְחָמָה וּבְבֵיתוֹ עַד יִרְחַ יָמָיו⁴ -

For the יצה"ר is still there during the battle and in his home until a month passes –

תוספות has an additional question:

ועוד קשה אמאי קרי לה⁵ בשר תמותות כיון שנתגיירה -

And there is an additional difficulty, why does the ברייתא refer to his relation

¹ בד"ה שלא.

² This includes all that is written in the פרשה (דברים כא, יב-ג) יג; וְגִלְחָהּ אֶת רֹאשָׁהּ וְעָשְׂתָה אֶת צִפְרָנֶיהָ. יג. וְהִסְרִיהָ אֶת שְׂמֹלֶת שְׂבִיבָהּ מֵעֻלְיָהּ וַיִּשְׁבָּה בְּבֵיתָהּ וּבִכְתָּהּ אֶת אֲבִיהָ וְאֶת אִמָּהּ יָרַח יָמִים וְאַחֵר כֵּן תָּבוֹא אֵלֶיהָ וּבִעֲלָתָהּ וְגו'.

³ See כ,ב (on the bottom).

⁴ See later (by footnote # 14) where תוספות answers this question.

5 See later (by footnote # 16) where the Tosefta answers this question.
 6 בשר יפ"ת, because we would rather that they eat בשר יפ"ת, than דברה תורה כנגד יצה"ר (see later on ברייתא א, ב). This indicates that living with the בשר יפ"ת is like eating בשר יפ"ת (see later on ברייתא א, ב). רש"י ד"ה יפת שחוטת בשר יפ"ת, than בשר יפ"ת, however according to רש"י that he lives with her only after she converted, there is seemingly nothing wrong with it; why is it referred to as בשר יפ"ת (indicating something repugnant). See later (by footnote # 16) where the Tosefta answers this question.

with the יפ"ת as **'meat of a deathly sick animal'**; since she converted by the end of the thirty days.

פרש"י continues to ask on תוספות:

ועוד קשה מהא דאמר בפרק ב' דסנהדרין (דף כא, א) תמר בת יפת תואר היתה⁶ -

And furthermore there is a difficulty from this which רב יהודה אמר רב stated in the second פרק of סנהדרין, מסכת, that תמר was a daughter of a יפ"ת (took דוד's mother for a wife as a יפ"ת in a war) -

ולפיכך היתה מותרת לאמנון כדכתיב⁷ דבר עלי אל המלך כי לא ימנעני ממך⁸ -

And therefore she was permitted to marry אמנון, as it is written, תמר said to אמנון; 'speak about me to the king (דוד), for he will not hold me back from you'.

This concludes the גמרא continues with his question -

ואם לא בא דוד על מעכה אם תמר עד לאחר כל המעשים היאך היתה מותרת לאמנון -

However if (according to רש"י) דוד had no relations with מעכה the mother of תמר, until after 'all the actions', how was תמר permitted to marry אמנון -

והרי אחותו מאביו היתה שהרי אם תמר לאחר כל המעשים חשובה גיורת וליקוחין יש לו בה -

For she was his sister from his father's side, since תמר's mother is considered a גיורת after 'כל המעשים', and דוד acquires her legally as a wife, so תמר is דוד's daughter and תמר is דוד's son; how can they marry they are brother and sister?!

תוספות explains why there is no difficulty according to תוספות:

דבשלמא אם נפרש דיפת תואר מותרת מיד שפיר (דמי) מאי דקאמרה תמר כי לא ימנעני ממך -

For it would be understood if we would assume that a יפ"ת is permitted immediately, so it is correct what תמר said, 'for he will not hold me back from you' -

לפי שהיתה מותרת לו דאיכא למימר שנתעברה אמה במלחמה -

Since in this scenario תמר is permitted to marry אמנון, for we can say that her mother became pregnant (from דוד) during the battle -

שעדיין היתה אמה עובדת כוכבים וזו אינה חשובה כבתו של דוד -

When תמר was still a gentile, and therefore תמר her daughter is not considered as the daughter of דוד (even though he fathered her) -

דאין בן הבא מן העובדת כוכבים קרוי בנך אלא בנה⁹ דולד עובדת כוכבים כמותה -

⁶ (אבשלום) תמר (as a יפ"ת) was the mother of תמר (and מעכה).

⁷ שמואל ב' יג, יג.

⁸ תמר was the son of דוד from a different wife (אחינועם). תמר was trying to dissuade him from forcing himself on her; she told him it is better that you should ask the king permission to marry me; he will surely not refuse you.

⁹ לקמן סח, ב. See

For a child of a Jew who comes from a relationship with a gentile woman is not considered your (the Jew's) child, but rather her (the gentile's) child, for the child of an gentile woman is a gentile like her. Therefore תמר was a גיורת with no legal relation to דוד or to אמן, therefore they could marry -

אבל לפירוש הקונטרס שלא בא עליה עד לאחר כל המעשים קשה¹⁰ כדפירשתי -

However according to פרש"י that דוד had no relation with מעכה until after 'כל' 'המעשים' there is this difficulty, as I just explained!

תוספות offers his interpretation:

ונראה לרבינו תם דביאה ראשונה מותרת במלחמה -

And it is the view of the ר"ת that the first ביאה (with a יפ"ת) is permitted in battle -

אבל ביאה שניה אסורה עד שתהא בביתו גיורת -

However the second ביאה is forbidden until she becomes a גיורת in his house -

[והא¹¹ דקאמר שלא ילחצנה כולי היינו להתחיל למנות ירח ימים¹² -

[And this which the ברייתא states 'שלא ילחצנה כו', that means he should not press her to begin counting the month, there in the battlefield] -

דאין יכול לדחקה לעשות סדר הפרשה¹³ עד שתהיה בביתו] -

That he cannot force her to begin the 'order of the פרשה' until she is in his house, but not on the battlefield].

תוספות presents answers to the his questions on פרש"י:

ויש מיישבים פירוש הקונטרס ולא קשה מידי מה שהקשה איך נתפייס יצרו¹⁴ -

And there are those who answer פרש"י, and there is no difficulty in what was asked, how is his יצר הרע appeased if he has to wait a month -

דאיכא למימר דבטל הימנו יצר הרע כיון שיש לו פת בסלו¹⁵ -

For one can say that the יצה"ר ceases to crave since he has 'bread in his basket' -

שסופה להיות מותרת לו לאחר כל המעשים -

For eventually she will be permitted to him after 'כל המעשים'.

תוספות answers another question on פרש"י:

ומה שהקשה אמאי קרי לה בשר תמותות כיון שנתגיירה הא נמי לא קשה -

¹⁰ See later in תוספות (by footnote # 17) for an answer.

¹¹ The bracketed text is an addendum from the תוספות ישנים.

¹² See 'Thinking it over'.

¹³ This includes removing her שמלת שביה and צפרניה, etc.

¹⁴ See footnote # 4.

¹⁵ פת בסלו is an expression that if one has bread in his basket, he is not as hungry as one who has no bread in his basket (see לעזאזל regarding יומא סז,א). Here too since he knows that eventually he can have her, his cravings diminish.

And that which was asked,¹⁶ ‘why is it called **בשר תמותות**, since she converted’; is also no difficulty -

דאיכא למימר לפי שמגיירה בעל כרחא ואינה גיורת גמורה קרי לה בשר תמותות -

For we can answer that since she was forced to convert and therefore is not a perfect convert, she is called **בשר תמותות** -

ומה שהקשה מתמר¹⁷ לא קשה דאיכא למימר דתמר לא היתה בת דוד -

And the question from תמר is also not difficult, for we can say that תמר was not the daughter of דוד -

אלא מקודם לכן היתה אמה מעוברת -

But rather her mother מעכה was pregnant previously from someone else, not from דוד -

anticipates a difficulty to say that תמר was not דוד's daughter:

והא דכתיב (שמואל ב יג¹⁸) כן תלבשנה בנות המלך מעילים -

And that which is written there by that episode regarding תמר; ‘the daughters of the king would wear cloaks’, she is referred in this פסוק as **בנות המלך** -

responds:

לא משום שהיתה בתו אלא לפי שגדלה בביתו של דוד עם בנות המלך¹⁹ -

Not because תמר was actually דוד's daughter, but since she was raised in דוד's house together with the king's daughters, so she dressed as they did with a מעיל.

פרש"י is still not satisfied with:

אך אין לתרץ שפיר לפירוש הקונטרס מה חילוק בין ביאה ראשונה לשניה דמחלק גמרא לעיל -

However we still cannot answer properly, according to פרש"י, what is the difference between ביאה ראשונה and ביאה שניה which the גמרא differentiated previously?²⁰

פרש"י finds justification for:

ומיהו אומר רבינו יצחק דבירושלמי²¹ מצינו מחלוקת אמוראים בדבר זה -

However says the ר"י that in תלמוד ירושלמי we find a dispute in this matter -

¹⁶ See footnote # 5.

¹⁷ See footnote # 10.

¹⁸ פסוק יח.

¹⁹ This also explains why תמר is called there the sister of אמנון.

²⁰ כא, ב. Why does שמואל maintain (according to the first לשון), and רב maintains (according to the דאמרי) that she is permitted to a כהן for the ראשונה, but not for the שניה because she is a גיורת? According to רש"י she is a גיורת even by ראשונה! However according to תוספות it is understood since she is only a גיורת by שניה, but not by ראשונה. See בבאה ד"ה בבאה.

²¹ (in our text on ו, ב [at the very bottom]).

והכי איתא התם רב אמר לא התיר אלא ביאה ראשונה -

And this is what is stated there; רב said they did not permit in the battlefield only the first ביאה -

ואני²² אומר לא ביאה שניה ולא ראשונה הותרה אלא לאחר כל המעשים -

And I say, neither the second ביאה nor the first ביאה was permitted in the battlefield, only after כל המעשים is ביאה permitted -

כדכתיב²³ ואחר כן תבא אליה ובעלתה:

As it is written, 'and afterwards (after המעשים) you may come to her and be her'.

Summary

According to רש"י (and יוחנן) (ר' יוחנן) no ביאה is permitted until after 'כל המעשים'; according to תוס' (and רב), the ביאה ראשונה is permitted במלחמה, but ביאה שניה is after כל המעשים.

Thinking it over

According to תוספות the meaning of שלא ילחצנה במלחמה means that he cannot pressure her to begin the counting of a month.²⁴ Why could not תוספות say that it means he cannot have a ביאה שניה in the battlefield?!

---

²² This refers to ר' יוחנן (see רש"י).

²³ דברים (תצא) כא, יג.

²⁴ See footnote # 12.

²⁵ See סנהדרין כא, א ד"ה דאי.